

3

Med bogen som udgangspunkt for fortælle- og tegneopgave

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Lad os lige kigge på bagsiden. Hvem kommer op, og hvem kommer ned?

Få børnene til at forklare, hvorfor aben må være på vej op og flodhesten på vej ned.

Så må I godt vende bogen. Nu skal vi læse den sammen. Vi starter med forsiden. Hvad er det, vi skal huske, når vi læser? Ja, vi skal pege på ordene.

Læs nu bogen sammen i kor.

Nu skal I læse bogen igen. Men denne gang skal vi igen læde som om, I ikke kan læse. I må kun kigge på billeder. I skal genfortælle historien for hinanden to og to. Når man fortæller ud fra billedeerne, må man gerne fortælle mere end det, der står i teksten. Måske kan I finde på noget, som dyrene kan sige eller tænke?

Lad børnene genfortælle bogen for hinanden to og to

Mens børnene fortæller, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis et af børnene peger på ordene og læser op, så sig, at de skal fortælle med egne ord. Hvis en af børnene viser sig at være god til at fortælle, så kan han/hun evt. fortælle et af opslagene for resten af gruppen. Ellers skal I sammen prøve at fortælle hele bogen igennem til sidst. Fx kan aben på side 3 tænke, at det her er rigtig sjovt, mens klovnen på side 12 måske tænker "Åh, nej", fordi han lige er kommet i tanke om, at kagen også er på vej ned.

Tegne/skrivebog

Nu skal I tage jeres tegne-/skrivebog. I skal tegne en vippe. Kan I huske, hvordan den så ud i bogen? I kan tegne den på samme måde, men før I starter, skal I lige tænke på, at I skal tegne en person eller et dyr, der står eller sidder i den ene ende af vippet – og én der ryger op i luften i den anden ende

Bagefter kan I fortælle hinanden, hvem det er, der kommer op, og hvem der kommer ned, på jeres tegninger.

Op og ned		Aben	Flodhesten	Klovnen	Kagen	Op	og	ned	Men
kan	komme	op	ned	igen	igen	–	–	–	kommer
kan	komme	op	med	igen	igen	–	–	–	–
kan	komme	op	med	igen	igen	–	–	–	Spætt

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med en mindre gruppe børn i dagtilbud. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne-, fortælle- eller dramaopgave.

Supplerende materiale:

Puslehistorie *Op og ned*. Kopier til alle børnene og husk både sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv! Du skal også bruge noget blankt papir, så eleverne kan tegne deres egne ordbrikker.

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i dagtilbud

BØGER TIL TRIN 2

1. Hvor gemmer den sig?
2. Jeg danser med en abe
3. Jeg får øje på et ansigt
4. Jeg skal op
5. Lavet af sand
6. Min milkshake
7. Mudder
8. Op og ned

Fokusområder i denne læseguide

- **Sproglig opmærksomhed**
Følge læseretning ved linjeskift
Skrive med ordbrikker
- **Ordforråd**
Genkende højfrekvente ord: *igen, kan, komme, kommer, men, og, også, op, ned*

Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

Nu skal vi læse en bog, som hedder **Op og ned**. Prøv at se på bogens forside. Hvad kan denne bog mon handle om, hvad kan vi se? Hvordan kan man komme op, og hvordan kan man mon komme ned igen?

Vend bogen om, og vis bogens bagside.

Her er to billeder. Lige under billedeerne står der: Hvem kommer op? Hvem, tror I, kommer op? Hvorfor tror I det? Hvem, tror I så, kommer ned? Hvordan kan I gætte det? Hvorfor mon de kommer op og ned? Har I prøvet at vippe? Hvad skete der, da I vippede?

Lad børnene fortælle om vippeture og evt. -uheld. Tal med dem, om de kom lige så højt op i luften som aben og flodhesten.

Vend tilbage til bogens forside.

Hvad mon bogen kan handle om? Ja, det er om at vipse – og måske om nogle forskellige dyr eller personer, som vipper. Lad os nu se. Nu vil jeg læse for jer, og I kigger på ordene og billedeerne. På titelbladet står: **Op og ned**. Det samme som på bogens forside.

Læs nu side 2 og stop på side 13.

Jeg synes, at klownen har skiftet udtryk. Hvorfor har han mon det?

Lad børnenes svar stå hen.

Nu vil jeg læse side 14. Hvad tror I, bogen slutter med? Vi må se ... Hvorfors mon der står Splat? Ja, lyden af en kage i hovedet kan være en splatlyd, og det kan vi jo ikke høre. Forfatteren må så skrive ordet "Splat". Den slutning havde jeg slet ikke gættet på, for jeg havde faktisk ikke opdaget, at klownens hat var en kage. Havde I set det? Prøv at kigge på side 8 igen!

Giv nu børnene hver en bog

Nu skal vi prøve at læse bogen sammen. Kan I huske, hvad bogen hedder? **Op og ned**... Hvorfors mon den hedder sådan? ... Nu læser jeg side 2, mens jeg peger på ordene. Kan I også pege på ordene i jeres bøger og læse sammen med mig?

Læs hele bogen på denne måde.

Det var flot, at vi kunne følges ad. Nu vil jeg gerne have, at I hver sidder med bogen og hviskelæser bogen helt på egen hånd. Jeg vil liste rundt og høre jer læse og ser, at I peger på ordene, som I læser. du bare fortælle, hvad der står.

Lad børnene læse bogen hver for sig og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis et af børnene har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens de læser. Hvis et af børnene ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

2 Arbejd med fokusområde: skrive med ordbrikker

Giv børnene hver en bog.

Kan I huske vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Hvad var det nu, vi kunne se på bagsiden? Hvem er det nu, der kommer op, og hvem kommer ned igen? Kan I også huske, hvordan bogen sluttede? ... Nu skal vi læse bogen sammen. Vi starter med forsiden. Hvad er det, vi skal huske, når vi læser? Ja, vi skal pege på ordene.

Læs nu bogen sammen i kor.

I dag skal I igen prøve at skrive noget af bogen med ordbrikker. I skal kigge på side 2 i bogen. Skal vi lige prøve at læse, hvad der står? **Aben kan komme op**. I har også fået nogle brikker. Der står nøjagtig det samme, hvis I lægger brikkene i den rigtige rækkefølge.

Lad børnene prøve at lægge sætningen. Vis den at de kan kontrollere ved at tjekke med bogen. Sørg for at alle børn, får lagt sætningen korrekt.

Nu skal vi prøve at læse det, I har skrevet med ordbrikkerne. Er I klar?

Peg på ordene, mens I læser.

Nu læser vi side 2 i bogen sammen. ... Lagde I mærke til, at der stod nøjagtig det samme i bogen og på ordbrikkerne? Kan I tælle, hvor mange ord der er i sætningen?

Peg på ordene i bogen, og tæl sammen med børnene. Der er fire ord.

Hvor mange brikker med ord har I?

Lad børnene tælle. Hvis de tæller punktum-brikken med, så tal med dem om, at det ikke er et ord, men bare et tegn, som fortæller, at nu er sætningen slut. Husk også at fortælle, at tegnet hedder punktum!

I er superskræpe til det her. Nu synes jeg, vi skal slutte med, at I læser bogen for hinanden to og to.

Lad børnene læse bogen for hinanden to og to og med stille stemme

Mens børnene læser, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis et af børnene har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens de læser. Hvis et af børnene ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

